LA SCALA DIN MILANO, CENUŞĂREASA DE ROSSINI – SPECTACOL STRĂLUCITOR

(Costin Popa – 5 noiembrie 2005)

Vizita

A fost ca un pelerinaj la un sanctuar. Am păşit cu emoție în clădirea Scalei, proaspăt renovată, redeschisă publicului în stagiunea 2004-2005. Juni plasatori şi plasatoare (elevi în vacanţă?), îmbrăcaţi în negru, purtând la gât colane cu paftale alămite m-au îndrumat gentil, cu zâmbetul pe buze. Sala Piermarini, numită astfel după arhitectul care a conceput-o, s-a înfăţişat în toată maiestuozitatea ei. Aceeaşi senzaţie de copleşitor, de ecrasant, privind în înaltul celor şase nivele. Celebrele grupuri de câte cinci aplice din dreptul fiecărei loji – prin care recunoşti oricând auditoriumul – par mai strălucitoare ca întotdeauna. La fel, candelabrul. Impunătoarea stemă de deasupra cortinei domină cu simbolul ei de neconfundat. Alături, ciudatul ceas digital care exprimă orele prin cifre romane iar minutele prin cifre arabe este la locul lui. Oglinzile veneţiene din somptuoasa lojă oficială aruncă reflexii. În urma renovării, culorile s-au înviorat dar au păstrat patina preţioasă, de epocă. În special, aurul şi purpura combinaţiilor armonioase, elegante, fără undă de stridenţă. Mătasea brodată, pluşul îmbracă bogat pereţii, lemnul fotoliilor.

A urmat impactul sonor. M-am recules în faţa primelor note rossiniene, sedus de un sunet învăluitor, fără asprimi, care îmbină scânteierea cu clar-obscurul, murmurul abia sesizat cu explozia nimicitoare, tentele catifelate cu ascuţişul alămurilor ce face să vibreze aerul. S-au revelat cu naturaleţe timbrurile instrumentale, individualităţile partidelor, m-am simţit strivit de tutti orchestral. O pastă în care vocile nu se dizolvă ci îşi păstrează pregnanţa, îşi evidenţiază coloritul. Nu am întâlnit o asemenea calitate sonoră decât la Bayreuth, acolo ce-i drept favorizată de o construcţie cu totul specială a fosei, dirijorul fiind ascuns privirilor publicului. La Scala, în dorinţa de a nu afecta acustica, a fost păstrat cu sfinţenie până şi aranjamentul iniţial al locurilor din stal, spaţiul între rânduri, între fotolii rămânând la fel de... incomod. Afundat în pluş, te simţi însă fermecat de rotunjimea, de veşmântul cald al sunetului.

Desen în peniţă

Sonia Ganassi şi Juan Duego Florez

Producţia cu **Cenuşăreasa** de Rossini, semnată integral (regie, decoruri, costume) de Jean-Pierre Ponnelle nu este nouă. Pentru menţinerea prospeţimii, a fost întreţinută – nu de oricine – ci de reputata regizoare Sonja Frisell. Luxuriant gândit, ambientul acţiunii pare că a fost transpus direct de pe o carte de poveşti – planşă de desen, crochiat în tuşe fine, inflorescente, cu doar două-trei nuanţe, alb, negru şi cenuşiu. Detaliul este minuţios construit, ca de o mână de maestru al gravurii şi somptuoasele palate, al lui Don Magnifico, al Prinţului, par cu adevărat desprinse din contes de fées. Bogăţia şi armoniile coloristice ale costumelor impresionează. Regia lui Ponnelle consacră mişcarea continuă, vivace a eroilor, atitudinile expresive, gestica atent gândită. Spectacolul capătă astfel o vervă cuceritoare, susţinută de brilianţa scriiturii muzicale.

Dirijorul Bruno Campanella are în sânge filigranul rossinian pe care îl expune în chip echilibrat, fără excese, cumpănind bine crescendo-urile, accelerando-urile tipice, mergând chiar până la explicitarea clară, sublinierea demonstrativă prin tempi lărgiți, a jocului de consoane, rime și accente din faimosul cvintet („Quest'è un nodo avviluppato, questo è un gruppo rintrecciato”) al actului secund.

Distribuție de înaltă clasă

Carla di Censo, Simone Alaimo și Larissa Schmidt

Teatro alla Scala își onorează numele și renumele. Susținută fără fisuri de orchestră și cor, de mâna sigură de la pupitru, echipa solistică își arată clasa. Mezzosoprana Sonia Ganassi (Angelina) parcurge în siguranță traseul dintre aria de intrare "Una volta c'era un rè" și dificilul rondo final "Non più mesta", trecând prin amețitoarele rulade cărora nu uită să le confere dorită notă de expresivitate. Tenorul Juan Diego Flórez este în momentul de față una din vedetele mondiale ale liricii. Bravura, degajarea cu care parcurge paginile pline de virtuozitate ale lui Gioachino Rossini, subtilitățile strecurate în inflexiunile vocale, ușurința și penetranța acutelor, a țesăturilor acute, linia omogenă belcantistă, eleganța cu care desenează fraza au adus publicul – după aria "Si, ritrovarla io giuro!" din cel de-al doilea act – în delirul aplauzelor nesfârșite, ovațiilor, bătăilor ritmice din picioare.

Pentru registrul vocilor grave, **Cenușăreasa** scaligeră a beneficiat de un trio de mare lux: Alessandro Corbelli (Dandini), Simone Alaimo (Don Magnifico), Michele Pertusi (Alidoro), vechi profesioniști ai partiturilor maestrului de la Pesaro, glasuri cu timbruri catifelate, cu aplecare către cântul nuanțat în condițiile unor vocalizări buffe ce frizează perfecțiunea. Distribuția a fost întregită de Carla di Censo (Clorinda), Larissa Schmidt (Tisbe), delicioasele interprete ale fiicelor lui Don Magnifico.

La Teatro alla Scala, **Cenușăreasa** de Rossini a fost un basm cuceritor povestit într-un sacru altar.